

Understøttelse af Videnskabsmænd og Kunstnere“. Jeg ser, at den danske Digt-kunst dér er vurderet til 49 500 Kr.. Det er ikke nogen overvældende Sum, og det forekommer mig, at naar man læser den Konto igennem, faar man i det hele det Indtryk, at dansk Videnskab og Kunst og derunder dansk Digtetekunst er overordentlig stifmoderligt behandlet. Man ser i denne Rubrik Navne som Henrik Pontoppidan, Aakjær, Johannes V. Jensen, Andersen-Nexo, Buchholtz, Fru Bregendahl, Navne, som repræsenterer den fineste litterære Kunst her i Landet. Det er meningsløst, at alle Forfattere tilsammen ikke naar højere op end til disse stakkels 49 500 Kr. Der er ikke Spor af sund Sans og Mening deri, navnlig ikke i Øjeblikket; for den danske Litteratur kæmper for Øjeblikket en fortvivlet Kamp mod den udenlandske Litteratur. Gaar man ind i en Boglade, ser man de danske Digtværker ligge i en Krog, medens der paa alle Diske er fremlagt udenlandsk Litteratur med meget ofte smagløse Overskrifter og med markskrigerske Omslag. Det er den Litteratur, som Boghandlerne og Forlæggerne ser deres Regning ved at sælge, og som i meget høj Grad sælges her i Landet ogsaa paa Jernbanestationer; men den danske, gode Litteratur gøres dér ikke noget for at bringe ud i Befolkningen. Det er et Forhold, vi i Længden ikke kan være tjente med. Det er ganske nødvendigt, at vi faar Tidens Litteratur ud til Befolkningen.

Det er en Kendsgerning, man hurtigt kan lægge Mærke til, at de gamle Digtværker, frembragte for blot en lille Menneskealder siden læses ikke mere. De berømte gamle Digtværker købes kun af nybagte Gullaschbaroner, som vil have en stor Bogsamling, som lader dem pænt indbinde og stille op til Pynt. Og vi eksaminerer Studenter og Seminarister i dem, naar de gaar op til Eksamen; hvorfor vi gør det, ved jeg ikke. Men der er i alt Fald ikke mange, som læser dem. Nej, det er Tidens Digttere, som har Mulighed for at paavirke Samtiden, og det skulde derfor gøres muligt at faa disse Digtteres Bøger ud i hundrede Tusinder af Eksemplarer, om saa skulde være. Nu ser jeg, at en smart Dame har foreslaet, at der skulde betales 5 Øre i Folkebibliotekerne for at laane en dansk Bog. Det er noget af det vildeste, jeg nogen Sinde har set. Det skulde tværtimod gøres let for alle Mennesker at laane Bøger i Folkebibliotekerne uden en rød Øres Udgift, det skulde være saa let som muligt for Folk at faa Adgang til at læse, navnlig

Tidens Litteratur, og det skulde Staten sætte Folk i Stand til. Staten maa virkelig kunne understøtte disse faa Digttere, alt det, som betyder noget for Digtningen her i Landet, ja, maaske endda noget, som strengt taget kunde undværes; det maatte være muligt for Staten at understøtte disse Digttere saaledes, at de kunde skrive for Folket og skrive saaledes, at de blev læst, at de kunde konkurrere med de udenlandske.

Nu hørte jeg forleden den højtærede Ordfører for Venstrepartiet (Brorsen) tale om, at Universitetet fik for store Understøttelser, og at der skulde spares paa Universitetet og Polyteknisk Læreanstalt og andre lignende Anstalter. Jeg tror, det er en forkert Vej at gaa, thi der er ikke noget at spare. Kunst og Videnskab er saa daarligt understøttede her i Landet, at der kan ikke være Tale om yderligere Sparsommelighed. Der maa tværtimod ofres noget mere.

Jeg ved ikke, efter hvilke Principper Digttere og Forfattere optages paa Finansloven, og jeg kunde ønske at høre den højtærede Undervisningsminister udvikle den Sag. Men de Navne, der findes i den Række, jeg her har omtalt, fortjener saa godt som alle en virkelig ordentlig Understøttelse. Nu ser jeg, at nogle af dem maa beskæftige sig med Ting, der er deres naturlige Arbejde, Digttekunsten, ganske uvedkommende. Hr. Buchholtz, som er en udmærket begavet ung Digter, har siddet og slidt sig op paa Jernbanestationen i Struer som Jernbaneassistent. En anden ung Mand, som endnu ikke er kommet paa Finansloven, men hvem jeg gerne vil lægge et godt Ord ind for, Hr. Anders Thuborg, sidder vist og læser Korrektur paa et Højreblad her i København om Natten for at friste Tilværelsen. Adskillige Digttere rejser rundt og holder Foredrag. Bjørnstjerne Bjørnson skal have sagt, at han holdt Foredrag af to Grunde, enten naar han havde noget paa Hjerte, eller naar han manglede Penge. Jeg haaber, at de Digttere, der holder Foredrag, har begge Formaal, ogsaa har noget paa Hjerte. Men det er ikke naturligt, at en Digter skal tvinges til at rejse omkring og tjene sit Udkomme ved Foredrag og Oplæsning eller lignende. De maa kunne lønnes saaledes af Staten, at de kan faa Raad til at hengive sig til deres Digtning.

Jeg ser, at en Forfatterinde som Fru Marie Bregendahl er opført paa Finansloven med 1000 Kr.s Understøttelse; de 500 Kr. har hun vist først faaet i Fjor.